

NAFAS OLISH TIZIMINI BAHOLASHDA HAMSHIRALIK PARVARISHI

Maxammatova Oltinoy Iskandar qizi

Ism, familiya, otchistva, O‘qish yoki ish joyi, darajasi, talaba yoki o‘qituvchi:

Asaka Jamoat salomatlik texnikumi, hamshiralik ishi fani o‘qituvchisi

Email manzil: maxammatova96@gmail.com

Annotatsiya:

Ushbu maqolada nafas olish tizimini baholashda hamshiralik parvarishining ahamiyati yoritilgan. Nafas olish buzilishlari ko‘plab kasalliklarning dastlabki belgisi bo‘lishi mumkinligi sababli, hamshiraning bu boradagi bilim va ko‘nikmalari bemor holatini to‘g‘ri aniqlashda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Nafas sonini aniqlash, auskultatsiya, perkussiya va palpatsiya usullarini to‘g‘ri bajarish orqali bemorning umumiy ahvolini baholash, erta tashxis qo‘yish va samarali yordam ko‘rsatish mumkin. Mavzu bugungi kunda tez-tez uchrab turadigan respirator kasalliklar fonida ayniqsa dolzarb hisoblanadi.

Kalit so‘zlar: Hamshiralik parvarishi, nafas olish tizimi, baholash, auskultatsiya, bradipnoe, taxipnoe, pnevmotoraks, gidrotoraks

Kirish:

Tibbiyot amaliyotida nafas olish tizimi holatini to‘g‘ri baholash – bemorga tezkor va to‘g‘ri yordam ko‘rsatishning muhim shartidir. Bu jarayonda hamshiralarning roli beqiyosdir. Nafas olishda yuzaga keladigan patologiyalarni erta aniqlash va tegishli choralarni ko‘rish kasallik oqibatlarini kamaytirishda muhim ahamiyatga ega.

Asosiy qism:

Hamshira bemorning nafas olish faoliyatini tekshirishda bir nechta usullardan foydalanadi. Ular orasida nafas sonini aniqlash, nafas chuqurligi va ritmini baholash, ko‘krak qafasining harakatlanishini kuzatish, auskultatsiya (nafas tovushlarini eshitish), perkussiya (ko‘krak qafasiga barmoq bilan taqillatib tovush chiqarish) va palpatsiya (qo‘l bilan bosib ko‘rish) muhim o‘rin tutadi. Bularning barchasi klinik amaliyotda bemorning holatini kompleks baholashda kerak bo‘ladi. Hamshira nafas

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th June 2025

olishda bezovtalik, og'riq, nafas qisishi yoki yo'tal belgilarini aniqlash orqali shifokorga aniq axborot yetkazadi.

Baholashda uchraydigan asosiy klinik belgilar orasida:

- Bradipnoe – nafas olish sonining fiziologik me'yordan sekinlashuvi. Yurak-qon tomir yoki markaziy asab tizimi kasalliklarida uchraydi.

- Taxipnoe – nafas sonining ortib ketishi. Bu holat isitma, stress, yurak yetishmovchiligi, yoki o'pka kasalliklarida kuzatiladi.

- Pnevmotoraks – plevra bo'shlig'iga havo kirib ketishi oqibatida nafas olish cheklanishi. Shoshilinch yordamni talab qiladi.

- Hidrotoraks – plevra bo'shlig'ida suyuqlik to'planishi natijasida nafas olish qiyinlashadi. U perkussiya va auskultatsiya orqali aniqlanishi mumkin.

Hamshira bu belgilarni o'z vaqtida aniqlab, shifokorga ma'lumot berib, favqulodda yordam ko'rsatish uchun shay bo'lishi zarur. Bu hamshiralik parvarishining muhim jihatlaridan biridir.

Xulosa:

Nafas olish tizimini baholashda hamshiraning chuqur bilimga ega bo'lishi, tekshiruv usullarini to'g'ri qo'llay olishi zamonaviy tibbiyot talablari darajasida bo'lishi kerak. Bu bemorning hayot sifatini yaxshilash va o'z vaqtida yordam ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Hamshiralik parvarishida ushbu yo'nalish bo'yicha chuqur tayyorgarlik, amaliy mashg'ulotlar orqali doimiy takomillashtirish zarur.